

РЕШЕНИЕ

№ 3372

гр. София, 18.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 53 състав,
в публично заседание на 03.05.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Стефан Станчев

при участието на секретаря Валентина Христова, като разгледа дело номер **590** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Жалбата е подадена от [фирма], в качеството му на собственик на недвижим имот, представляващ урегулиран поземлен имот, находящ се в [населено място], район „В.“, [улица], съставляващ УПИ VI-6, кв. 210, м. „Западно направление“ по плана на [населено място] (ПИ с идентификатор 68134.304.391 по КККР), заедно с построената в имота масивна сграда - бивш „Профсъюзен дом на културата „Г. Д.“ и бивш театър „Р.“ против Констативен протокол от 16.11.2021 г., вх. № 08-00-952/01.12.2021 г., съставен от длъжностни лица към Главна Дирекция „Инспекторат за опазване на културното наследство“,

Направление „Архитектура и градоустройство“ - Столична община и район „В.“ - Столична община. Според оспорващ, съставения протокол от посочените длъжностни лица е нищожено и се иска прогласяване нищожността му, алтернативно се прави искане да бъде отменен като незаконосъобразен. В жалбата и в становище по същество са изложени подробни съображения в подкрепа на развитите оплаквания. Не претендира присъждане на разноски.

Съдът конституира като ответници по оспорването лицата, съставили обжалвания констативен протокол – Главен директор на Главна Дирекция „Инспекторат за опазване на културното наследство“, главен експерт в Дирекция „Градско и пространствено планиране и недвижимо културно наследство“, Направление „Архитектура и градоустройство“ - Столична община, зам. кмет на район „В.“ - Столична община, началник отдел „УТКРКС“ , в СО район В., като всеки от тях изрази лично/чрез пълномощник становище за неоснователност на жалбата. Подробни

възражения са представени от представители на МК/ГД ИОКН и на СО и ГППНКН – Н. – СО. Претендира се присъждане на юрисконсултско възнаграждение в полза на представляваните институции, за които се явяват надлежно упълномощени представители.

Съдът, като взе предвид становищата на страните и доказателствата по делото, прие следното.

Предмет на оспорване е Констативен протокол от 16.11.2021 г., вх. № 08-00-952/01.12.2021 г., съставен от инспектор в Главна дирекция „Инспекторат по опазване на културното наследство“ към М-во на културата; главен експерт в дирекция „Градско и пространствено планиране и недвижимо културно наследство“, Н. – СО; зам.кмет на район В. на СО и началник отдел „Устройство на територията, кадастър, регулация и контрол по строителството“.

С оспорвания протокол от 16.11.2021 г., тези длъжностни лица са дали указания на собственика на недвижима културна ценност, със „статут за сведение“, находяща се в УПИ VI-6, кв. 210, м. „Западно направление“ по плана на [населено място] (ПИ с идентификатор 68134.304.391 по КККР), район „В.“ - СО да предприеме действия по ремонт на строежа. С оспорвания протокол по отношение на жалбоподател, като собственик на посочения имот са дадени указания по реда на чл. 72, ал. 3 от ЗКН. Безспорно е, че 09.11.2021 в сградата, собственост на жалбоподателя възниква пожар, който унищожава част от сградата. Безспорно е, че сградата е занемарена и неподдържана от собственика ѝ, не се експлоатира по предназначение, превърната е в свърталище на бездомници, наркомани и представители на нисши слоеве на обществото. Безспорно е, че по отношение на сградата са издавани констативни протоколи, с които на собственик се указва да се предприемат действия по укрепване на отделни части от сградата, така, че да се предотврати самосрутване.

Сградата е обявена като исторически паметник на културата с категория „национално значение“ с Протокол № 1/26.01.1990 г. на СОПК, а с Протокол № 2/03.07.2003 г. на НСОПК статутът ѝ е променен в архитектурно-строителен паметник на културата с категория „за сведение“. С писма на Директор НИПК с изх. № 2465 от 29.09.2004 г. и изх. № 2465 от 19.10.2004 г. Главният архитект на Столична община и собственикът на сградата К. Г. са уведомени, че с оглед статута на недвижима културна ценност с категория „за сведение“ се допуска демонтиране на сградата с конкретни изисквания към фасадните решения, а именно: „да се интерпретират по подходящ начин формите на оригиналните архитектурни детайли на сградата в проектите за фасадни решения, за да бъде съхранена контекстуално научната и културната информация, която сградата носи“. В исторически аспект назад, сградата е била театър „Р.“, след това – профсъюжен дом на културата „Г. Д.“ Обектът попада в обхвата на територията с културно историческо наследство със статут на групова недвижима културна ценност „Зона на старите пазарища“, както и в границите на трета защитена зона на археологическия резерват „Антична С. и Средновековен С.“.

Със Заповед №РД-09-50-572 от 18.11.2003 г. на Главния архитект на Столична община е одобрен РУП за УПИ VII-7 и за УПИ VI-6, кв. 210, м. „Западно направление“ с начин на трайно ползване: „за административна сграда“ и с кота корниз КК = 42.00 м. Инвестиционните намерения на собственика са за промяна на предназначението на УПИ VI -6 „за хотел“ и смяна на предназначението на УПИ VII -7 „за сграда със смесено предназначение“, което е без значение, за спора.

След възникналия пожар между институции от публичния сектор започва

кореспонденция, като е извършвана проверка от инспекторат за опазване на културното наследство на 11.11.2021 г., уведомени са СГП, МК, ПБЗН и СО за необходимостта от извършване на проверка. На 16.11.2021 г. ответниците, като представители на специализирана администрация и СО съставят оспорвания констативен протокол. По отношение на констатациите на ответниците не се спори, установени са сходни обстоятелства, без поражения от пожара по отношение на покрива и през м. февруари 2021 г.

Жалбата е процесуално допустима. Подадена чрез компетентния орган в законоустановения двумесечен срок, тъй като в КП не е посочен срок и орган пред който може да се оспорва.

Видно от съдържанието на оспорвания протокол, с него се създава задължение за собственика на имота, предмет на проверка и за който имот в сградната част са установени увреждания, застрашаващи самата сграда, поради което оспорващ има правен интерес от оспорването на протокола по съдебен ред. КП притежава характеристиките на индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21 АПК, издаден е от лица, които се определят безадресно в разпоредбата на чл. 72, ал. 3 от ЗКН, и създава задължение за собственика, с което засяга негови права и интереси, поради което и подлежи на съдебен контрол за законосъобразност по силата на чл. 145, ал. 2, т. 1 във връзка с чл. 145, ал. 1 АПК. Съдът не приема оплакването на жалбоподателя, че КП е съставен от лица без компетентност, като въвежда това, като основание за нищожност на оспорвания акт. В текста на нормата на чл. 72, ал. 3 от ЗКН не е споменато, че оправомощаването следва да бъде изрично и тази преценка на законодателя е обоснована от спецификата на административнопроизводствената дейност. Съдът е давал указания, да се представят доказателства за установяване как и на какво основание е формиран екип от проверяващите, като в тази връзка е представана заповед СОА21-РД09-773/31.05.2021 г., издадена от кмет на СО. Заповедта е издадена от компетентния орган и по ЗКН – чл. 72, ал. 3, с която е наредено при наличие на обстоятелства, застрашаващи недвижима културна ценност, вероятно като следствие от обществени реакции за изоставяне на такива сгради/културни ценности от собствениците им до самосрутване и следващо осъществяване на инвестиционни намерения, служителите в дирекция ГППНКН да извършват необходимите законови действия, като дават незабавно указания за аварийно временно укрепване и определят срок за това. Съдът не приема ответниците да са и да трябва да се конституират като комисия. Комисия се назначава при друга законова хипотеза. В разпоредбата на чл. 72, ал. 3 от ЗКН е посочено при какви обстоятелства – безспорно доказани и налице, овластените по закон органи – кмет на община и регионалният инспекторат по опазване на културното наследство могат да дават незабавно съответни указания за аварийно-временно укрепване и определят срок за изпълнението им. Следователно законът възлага компетентността за издаване на обжалваните указания на два административни органа, които следва да я упражняват при условията на кумулативност. В случая са налице четирима издатели на констативния протокол - длъжностно лице от Главна Дирекция „Инспекторат за опазване на културното наследство“, длъжностно лице от Направление „Архитектура и градоустройство“ Столична община и две длъжностни лица от район „В.“ - Столична община. Тези лица имат своите длъжностни качества и са в субординация с органите, на които законната разпоредба възлага да се дават указания при установена причина за това. Съдът приема, че правомощията на представителите на

ГД ИОКН следват по законова разпоредба, а представителите на СО са по реда на оправомощаване от кмета с делегираните права по посочената заповед от 31.05.2021 г. В конкретния случай се предполага, че действията по чл. 72, ал. 3 от ЗКН се извършват в условията на спешност, предвид наличие на обстоятелства, застрашаващи недвижима културна ценност от увреждане или разрушаване, поради което е нелогично да се интерпретира волята на законодателя с формално отежняващи обстоятелства по делегиране на правомощията. Доколкото в АПК не съществуват изрично формулирани основания за нищожност на административните актове, възприема се критерия, че нищожен е само този акт, който е засегнат от толкова съществен порок, че актът изначално, от момента на издаването му, не поражда правните последици, към които е насочен. И четиримата ответника, като съставители на КП/11.11.21 г. имат своята компетентност, съвместяват длъжността по съставяне на КП, както по закон, така и по оправомощаването за служителите на СО. Във връзка с институтът на оправомощаването е постановено Тълкувателно решение NО 4 от 22.04.2004 г. по дело NО ТР 4/2002, ОС на съдиите на ВАС, в мотивите на което са подробно обсъдени вида и начините по които следва да бъде извършена делегацията на законоустановени права и задължения на административните органи.

Обикновено делегацията е продиктувана от фактическата невъзможност по-горният орган да реагира своевременно на необходимостта от издаване на множество актове на територията на по-голям район или цялата страна. В тези случаи, предвид необходимостта от непрекъснато функциониране на административния орган, по силата на изрична писмена заповед, отсъстващият титуляр нарежда заместването му от друго, подчинено нему лице.

Д. на властнически правомощия е публичноправен институт, при делегацията действията са от името на органа, овластен по силата на законова разпоредба с определени правомощия. Д. на права на длъжностно лице не следва да се бърка с упълномощаване на членове на колективен орган какъвто е „комисията“. Изрична е правната регламентация относно назначаването на комисия, което е възложено на кмета на общината. Волята на комисията в качеството ѝ на колективен орган се формира и изявява от нейните членове, затова правно-логично и подразбиращо се дори при липсата на изрично правило в закона е изискването за поименната, освен по длъжност, индивидуализация на участващите в състава ѝ физически лица. В конкретната хипотеза, изричното изискване за формиране на комисия е установено от законодателя в последващите действия по реда на чл. 73 от ЗКН, която следва да осъществи последващия юридически факт, съставляващ годен за обжалване индивидуален административен акт.

Несъстоятелно е твърдението на жалбоподателя, че правомощията следва да бъдат делегирани изрично на конкретно лице. В текста на нормата на чл. 72, ал. 3 не е споменато, че оправомощаването следва да бъде изрично и тази преценка на законодателя е обоснована от спецификата на административнопроизводствената дейност.

Косвено, наложителните действия са определени по инициатива на регионалния кмет на район В., за което има неспорни доказателства. От приетите действия от страна на СО се вижда, че установеното застрашаващо състояние на сградата е активирало действията на двете институции за предприемане мерките по чл. 72, ал. 3 от ЗКН. Съдът дължи да посочи и съставения КП/11.11.2021 г., издаден на основание чл. 192, ал. 1, т. от ЗКН от три длъжностни лица от ГД ИОКН за бездействието на

собственика и допуснато увреждане на културната ценност, както и необходимостта от спешна административна принуда и евентуално ангажиране на наказателна отговорност. Условие за даването на такива указания е възникването на причина, която да предизвика застрашаване от увреждане на архитектурно строителния паметник. Следствие от възникналата причина е допълнително увреждане на паметника, при установено от предходни проверки незадоволително състояние, както и бездействието на собственика по предоставяне на дължима грижа за съхранението му.

В жалбата се прави оплакване, че с указанията се нарушава правото на собственост. Такова твърдение е несъстоятелно. Правото на собственост не е засегнато нито от действия на администрацията, нито от указанията дадени на собственика при установеното застрашаващо състояние на сградата. Напротив, по реда на административна принуда се указва да се извършат активни действия по съхраняване цялостта на сградата в задоволително състояние, по начин да не се застрашава живота и здравето на гражданите. Правото на собственост не се нарушава с това да бъдат прехнати небезопасени части от покрива на сградата, предвид установена опасност от възникване на инциденти. Задължение на собственика е да поддържа сградата така, че да не се влияе на градската среда, като се разчистят строителни отпадъци и се извършат действия по обезопасяването. Установената аварийна опасност от срутване на стени и строителни елементи налага да се проведат мероприятия за намаляване на такава опасност до минимално възникване на щети, каквото е установено при проверката и отразено от четиримата ответника в обжалвания констативен протокол. Жалбоподател не противопоставя обективна невъзможност за това да изпълни указанията, а излага като причина бездействие на общинска администрация, както и специализираната такава да финализират позитивно за него искането му за по-бързо събаряне на сградата за осъществяване на инвестиционните му намерения.

Жалбоподател прави оплакване и за допуснато съществено процесуално нарушение при неспазване изискването чл. 27, ал. 2, т. 2 от АПК, съгласно която административният орган, преди издаване на акта е длъжен служебно да провери, наличието или липсата на висящо административно производство със същия предмет, пред същия орган и с участието на същата страна. Развилото се производство през м. февруари – КП от 02.02.2021 г. е било също във връзка с инцидент, но не пожар/палеж. От страна на жалбоподател са били проведени някоакви дейности, което е прието като поведение по изпълнение на указания и не е издадена заповед по чл. 73, ал. 3 от ЗКН. Съдът не намира връзка в действията на ответниците в настоящия случай и тези обективирани в КП от 02.02.2021 г.

Производството по чл. 72 от ЗКН представлява бързо производство, което има за цел при възникване на обстоятелства, застрашаващи недвижимата културна ценност от увреждане или разрушаване да бъдат предприети незабавни действия по аварийно-временно укрепване. Производството се прилага единствено при аварийни ситуации, като предписаните указания следва да целят единствено преустановяване на обстоятелства, застрашаващи недвижимата културна ценност. С указанията по чл. 72, ал. 3 от ЗКН следва да бъдат разпоредени единствено аварийно-временни мерки. Не е необходимо да се доказва, че 1. Сградата, б. театър „Р.“ във всички трансформации, но непроменяна в течение на години е оставена без грижа за поддръжка и предотвратяване самосрутването ѝ, и 2. Търси се ефект от амортизация до степен, че да бъде разрушена. Твърденията, че имало неприключило административно

производство, което пречатства даването на указания не е сериозно, дори като се вземе предвид обекта на разрушение. Указанията от 02.02.21 са за отстраняване увреждане по сградата и обезопасяване, както и за извършване на аварийен ремонт на покрив, като е даден максимален срок от 60 дни, които са минали преди пожара от 09.11.2021 г. и ако някои от тях са изпълнени, покривът не е ремонтиран. От пожара на 09.11.21 г. са установени повреди, които водят до значителна компроментация на покрива, което налага и процедура по издаване РС за основен ремонт, но в КП не се сочи в т. 3 от указанията да се извърши основен ремонт, а аварийен. Основен ремонт ще се извършва (няма да се извърши) след преминаване на административните процедури, ако евентуално се стигне до издаване на заповед по чл. 73, ал. 3 от ЗКН. Процедурата по чл. 27, ал. 2, т. 2 от АПК не е приложима, предвид настъпили след срока за изпълнение на указанията от м. февруари 2021 г. нови фактически установени обстоятелства.

И с двата констативни протокола, съставени в период от 9 месеца, следствие от еднотипни увреждания, е установено, че в следствие на бездействието на собственика, недвижимата културна ценност е застрашена от бърз разпад на оригиналната си субстанция, водеща до сериозна промяна в структурата ѝ поради въздействието на човешки, антропогенни и природогеографски фактори.

Налице са безспорни доказателства, за наличие обстоятелства, застрашаващи недвижимата културна ценност от увреждане или разрушаване, поради което са дадени предписания за аварийно-временно укрепване, съгласно хипотезата на чл. 72, ал. 3 от ЗКН.

Предвид необходимостта от незабавни мерки от страна на СО и ГД ИОКН констативния протокол, предмет на оспорване отговаря на изискванията на закона, а при издаването му не са допуснати процесуални нарушения. Съдът не споделя оплакването и за нищожност, при акт издаден без компетентност на издателите му. По тези съображения, съдът следва да отхвърли жалбата като неоснователна. В полза на Министерство на културата и на Столична община се присъждат разноски за юрисконсултско възнаграждение, които съдът определя в размер на по 200 лева.

По изложените съображения съдът

Р Е Ш И

ОТХВЪРЛЯ жалба на [фирма] против Констативен протокол от 16.11.2021 г., вх. № 08-00-952/01.12.2021 г., съставен от длъжностни лица към Главна Дирекция „Инспекторат за опазване на културното наследство“, главен експерт в Дирекция „Градско и пространствено планиране и недвижимо културно наследство“, Направление „Архитектура и градоустройство“ - Столична община, зам. кмет на район „В.“ - Столична община, началник отдел „УТКРКС“, в СО район В., издаден на основание чл. 72, ал. 3 от ЗКН.

ОСЪЖДА [фирма], ЕИК[ЕИК] да заплати на Министерство на културата сумата 200 (двеста) лева, юрисконсултско възнаграждение.

ОСЪЖДА [фирма], ЕИК[ЕИК] да заплати на Столична община сумата 200 (двеста) лева, юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да се обжалва пред ВАС в 14 дневен срок от съобщението.

Съдия

